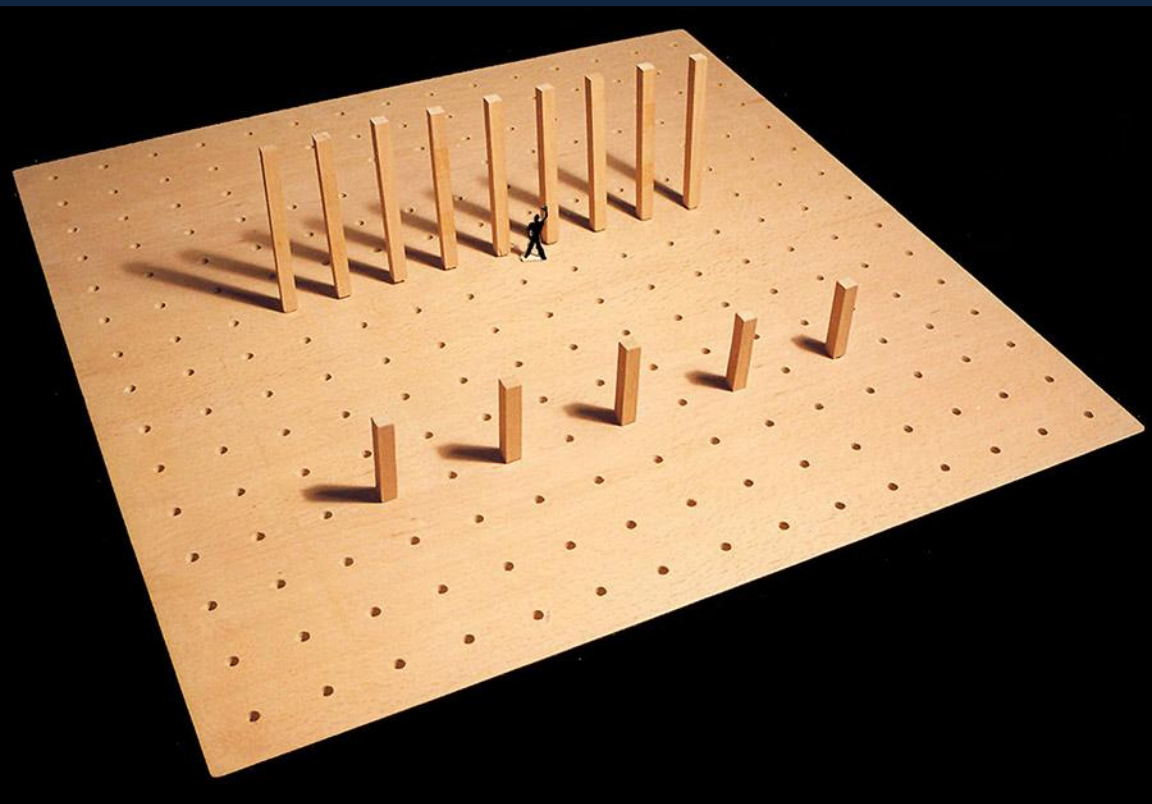

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΚΙΝΗΣΗ, ΕΝΤΑΣΗ & ΔΥΝΑΜΙΚΗ

ΚΙΝΗΣΗ, ΕΝΤΑΣΗ & ΔΥΝΑΜΙΚΗ

«Το να βλέπει κάποιος σημαίνει το να αντιλαμβάνεται δράση.»

P. Αρνχάιμ

4.1.α. Τι είναι η κίνηση, η ένταση και η δυναμική

Κίνηση είναι η αλλαγή της θέσης ενός σώματος στον χώρο. Στις εικαστικές τέχνες τα σχήματα είναι προϊόντα κίνησης στον χώρο, αφού όταν το σημείο (η αρχή κάποιου στοιχείου στον χώρο) κινηθεί δημιουργεί τη γραμμή, όταν κινηθεί η γραμμή δημιουργεί την επιφάνεια, που με τη σειρά της όταν κινηθεί δημιουργεί τον όγκο.

Ένταση είναι η όξυνση μιας ενέργειας ή η κορύφωση μιας κατάστασης. Στο έργο τέχνης ένταση δημιουργείται με την αντιπαράθεση διαφορετικών στοιχείων, με την παραμόρφωση ή την πλάγια τοποθέτηση των σχημάτων.

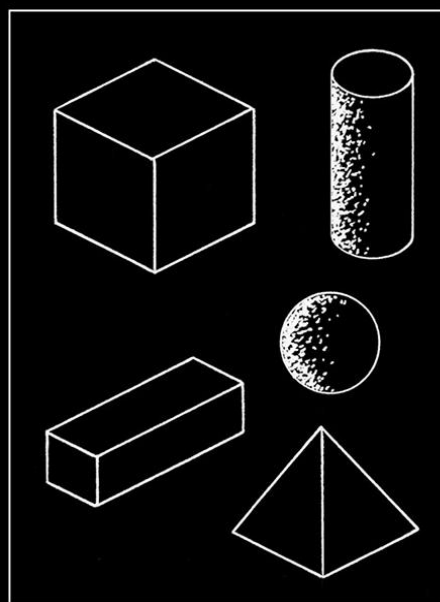
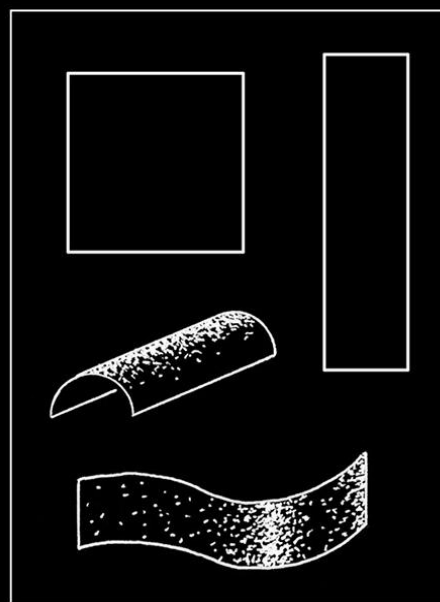
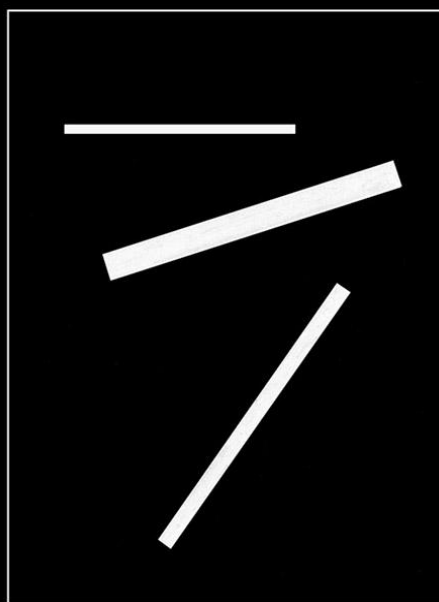
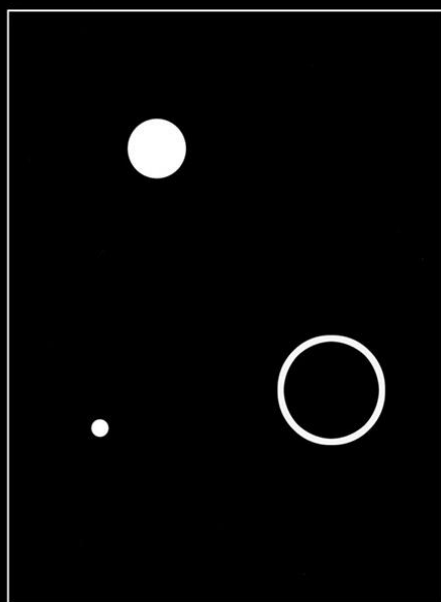
Δυναμική ονομάζουμε τη διαδικασία ανάπτυξης ή την εξελικτική πορεία ενός φαινομένου. Στην φύση βλέπουμε συχνά στοιχεία με δυναμική, όπως π.χ. η καμπύλη ενός κύματος, οι οξείς εναλλαγές στις κορυφές των βουνών και τα σχήματα στους κορμούς των δέντρων που συστρέφονται και διογκώνονται. Στο έργο τέχνης η δυναμική κάποιου στοιχείου οφείλεται κυρίως στη σχέση του με τα υπόλοιπα μέσα στη σύνθεση.

4.1.β. Η κίνηση στην τέχνη

Οι οπτικές τέχνες είναι κυρίως τέχνες του χώρου που συχνά επεκτάθηκαν και στην χρονική διάσταση, όπως π.χ. ο χορός.

Η κίνηση στη ζωγραφική υπονοείται κυρίως από την ενέργεια των γραμμών, από την επανάληψη των στοιχείων ή τη ρυθμική τους εμφάνιση αλλά και από το ίδιο το θέμα (Εικ.1).

Η κίνηση στη γλυπτική είναι απαραίτητη για να έχουμε την πλήρη εικόνα οποιουδήποτε έργου της, είτε κινούμενοι εμείς γύρω του είτε περιστρεφόμενο το ίδιο το έργο μπροστά μας (Εικ.2). Η μοντέρνα γλυπτική αποτυπώνει την κίνηση με πολλούς δυναμικούς τρόπους, όπως π.χ. **τα κινητικά γλυπτά** που κινούνται από τον αέρα ή κάποια άλλη ενέργεια (Εικ.3).

ΚΙΝΗΣΗ, ΕΝΤΑΣΗ & ΔΥΝΑΜΙΚΗ

1. Ντεγκά, «Η σπαρ», 1876.

2. Πάικ, «TV-Βούδας», 1974.

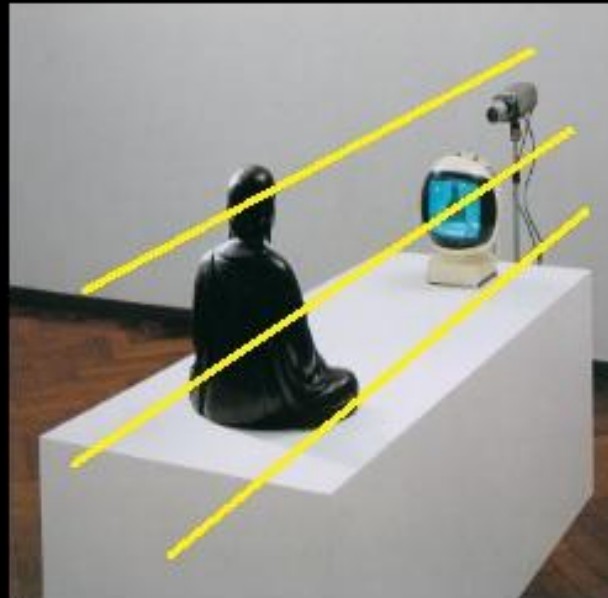
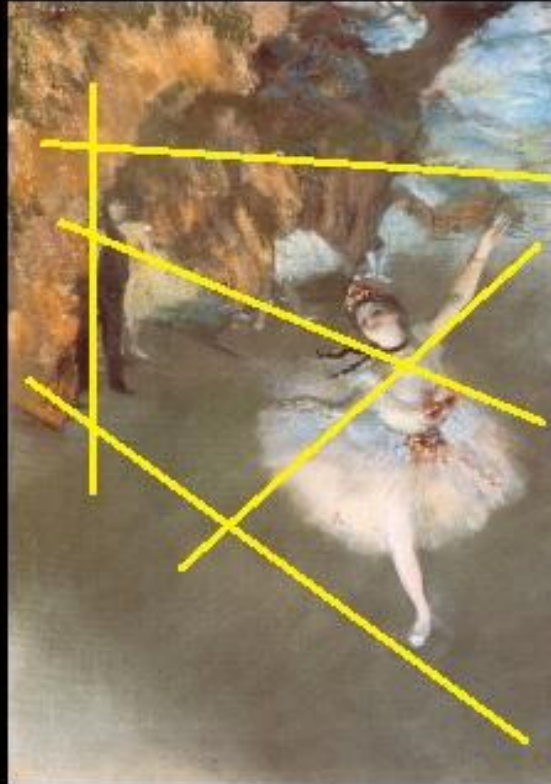

3. Κάλντερ, «Fafnir-Δράκος II», 1969.

Πώς παρουσιάζεται η κίνηση στον χορό, τον κινηματογράφο, το θέατρο και τη λογοτεχνία; Σε ποια από αυτές τις τέχνες υπάρχει κίνηση στον χώρο και σε ποια κίνηση στον χρόνο;

ΚΙΝΗΣΗ, ΕΝΤΑΣΗ & ΔΥΝΑΜΙΚΗ

1. Ντεγκά, «Η σταν», 1876.

2. Πάικ, «TV-Βούδας», 1974.

3. Κάλντερ, «Fafnir-Δράκος II», 1969.

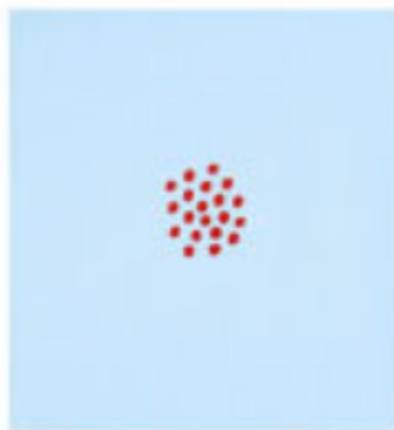

Πώς παρουσιάζεται η κίνηση στον χορό, τον κινηματογράφο, το θέατρο και τη λογοτεχνία; Σε ποια από αυτές τις τέχνες υπάρχει κίνηση στον χώρο και σε ποια κίνηση στον χρόνο;

4.1.γ. Πώς λειτουργούν τα σημεία, οι γραμμές και τα σχήματα μέσα στον χώρο

Τα σημεία όταν βρίσκονται στο κέντρο μιας επιφάνειας φαίνονται πως ηρεμούν (Εικ.4.α), όταν όμως τοποθετηθούν στο κάτω μέρος ή σε μια άκρη, η ένταση και η κινητικότητα τους αυξάνουν, γιατί μοιάζουν σαν να πέφτουν ή να φεύγουν (Εικ.4.β). Διαφορετικά σημεία σε σχήμα, μέγεθος και υφή, ανάλογα με την θέση τους στον χώρο, άλλοτε δείχνουν να ηρεμούν (Εικ.4.γ) και άλλοτε αποκτούν μεγάλη ένταση ή κινητικότητα (Εικ.4.δ).

Η ποικιλία, η ποσότητα και η θέση των μορφικών στοιχείων του ζωγραφικού έργου μπορούν να δημιουργήσουν την αίσθηση της ηρεμίας, της κίνησης, της έντασης ή της δυναμικής.

4.α

4.β

4.γ

4.δ

Σκεφθείτε και άλλες εικόνες από το περιβάλλον όπου παρουσιάζονται τα σημεία ή οι γραμμές.

5. Στις εικόνες που μας έρχονται από το διάστημα πολλές φορές πρωταγωνιστούν σημεία που με την κίνηση, το χρώμα και την ένταση που παρουσιάζουν μοιάζουν σαν ωραία ζωγραφικά έργα. 📷

6. Το ίδιο διαπιστώνουμε σε εικόνες που φωτογραφίζουν τον κόσμο από ψηλά. 📷

7. Μάλεβιτς, «Οκτώ κόκκινα ορθογώνια», 1915. Σχήματα που με τον πλάγιο προσανατολισμό τους δημιουργούν κατευθυνόμενη ένταση και δυναμική στη σύνθεση. 📷

8. Κλέε, «Το παραμύθι του Νείλου», 1937. 7. Σημεία και γραμμές σε «ήρεμη κίνηση» μέσα σε χώρο από σχήματα. 📷

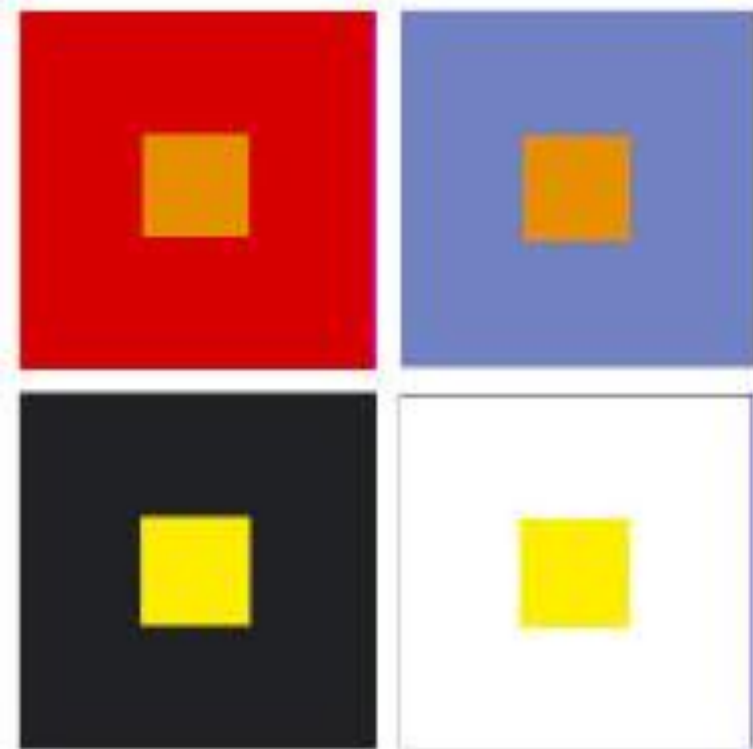
8.

4.1.δ. Χρώμα και τόνος

Αν τοποθετήσουμε ένα μικρό πορτοκαλί τετράγωνο μέσα σε μπλε φόντο θα παρατηρήσουμε ότι φαίνεται πολύ πιο έντονο από ό,τι μέσα σε κόκκινο φόντο. Όπως και ένα κίτρινο μέσα σε μαύρο δημιουργεί μεγαλύτερη ένταση, ενώ μέσα σε άσπρο μεταδίδει ηρεμία (Εικ.9).

Στο έργο του [Καντίνσκι](#) «Σύνθεση VIII» (1923), ο μεγάλος μαυροκόκκινος κύκλος είναι τόσο έντονος και δυναμικός, ώστε όλα τα άλλα στοιχεία μαζί χρειάζονται για να εξισορροπήσουν το βάρος του στη σύνθεση (Εικ.10).

Το χρώμα και ο τόνος είναι δυο στοιχεία που βοηθούν και υποστηρίζουν τα σχήματα, ώστε να φαίνονται ήρεμα ή έντονα, να δίνουν την αίσθηση ότι κινούνται ή ότι είναι δυναμικά.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ/ΡΙΑΣ

11. Έργο μαθητή με δυναμική.

12. Έργο μαθητή με ήρεμη αίσθηση.

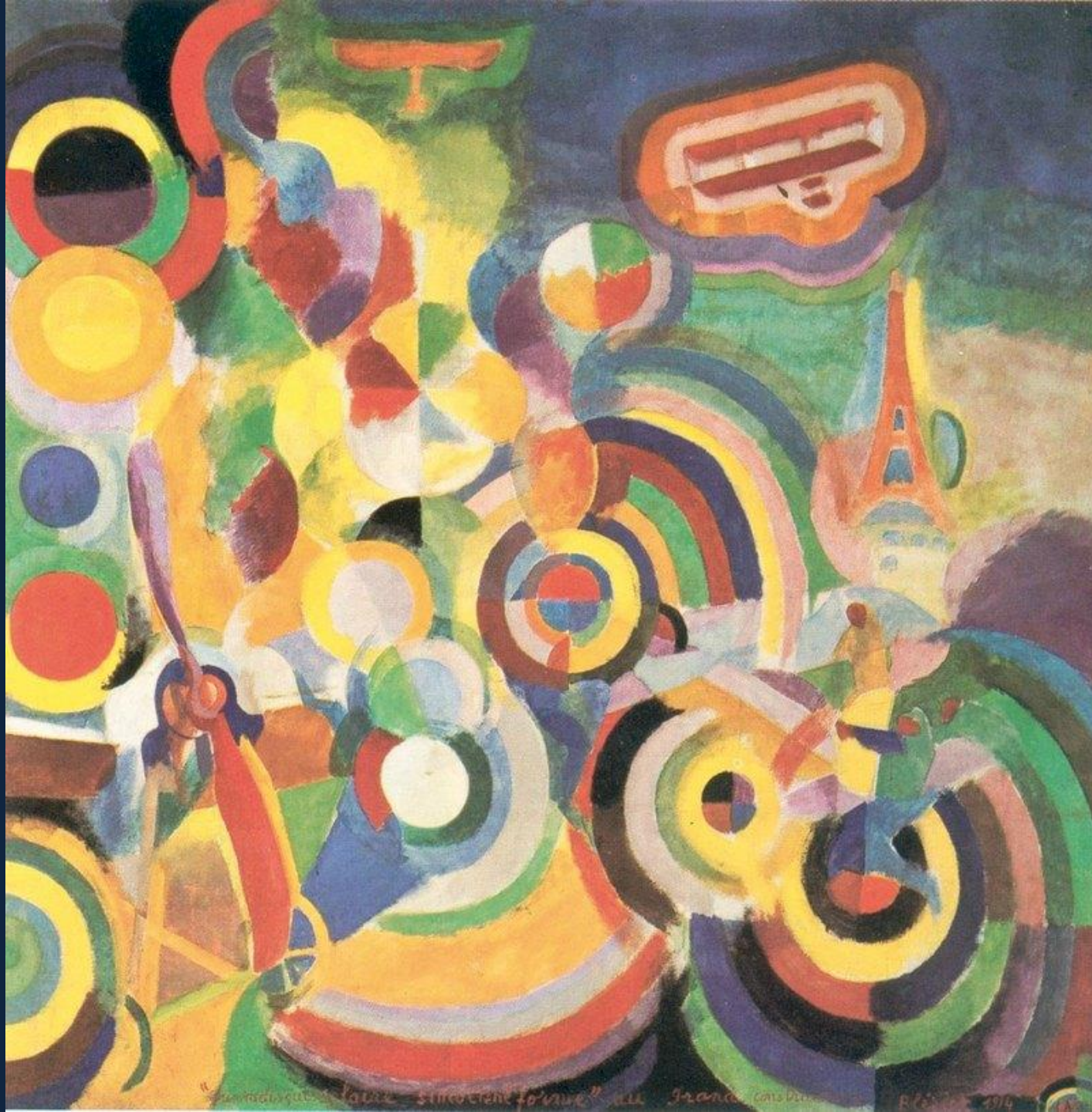

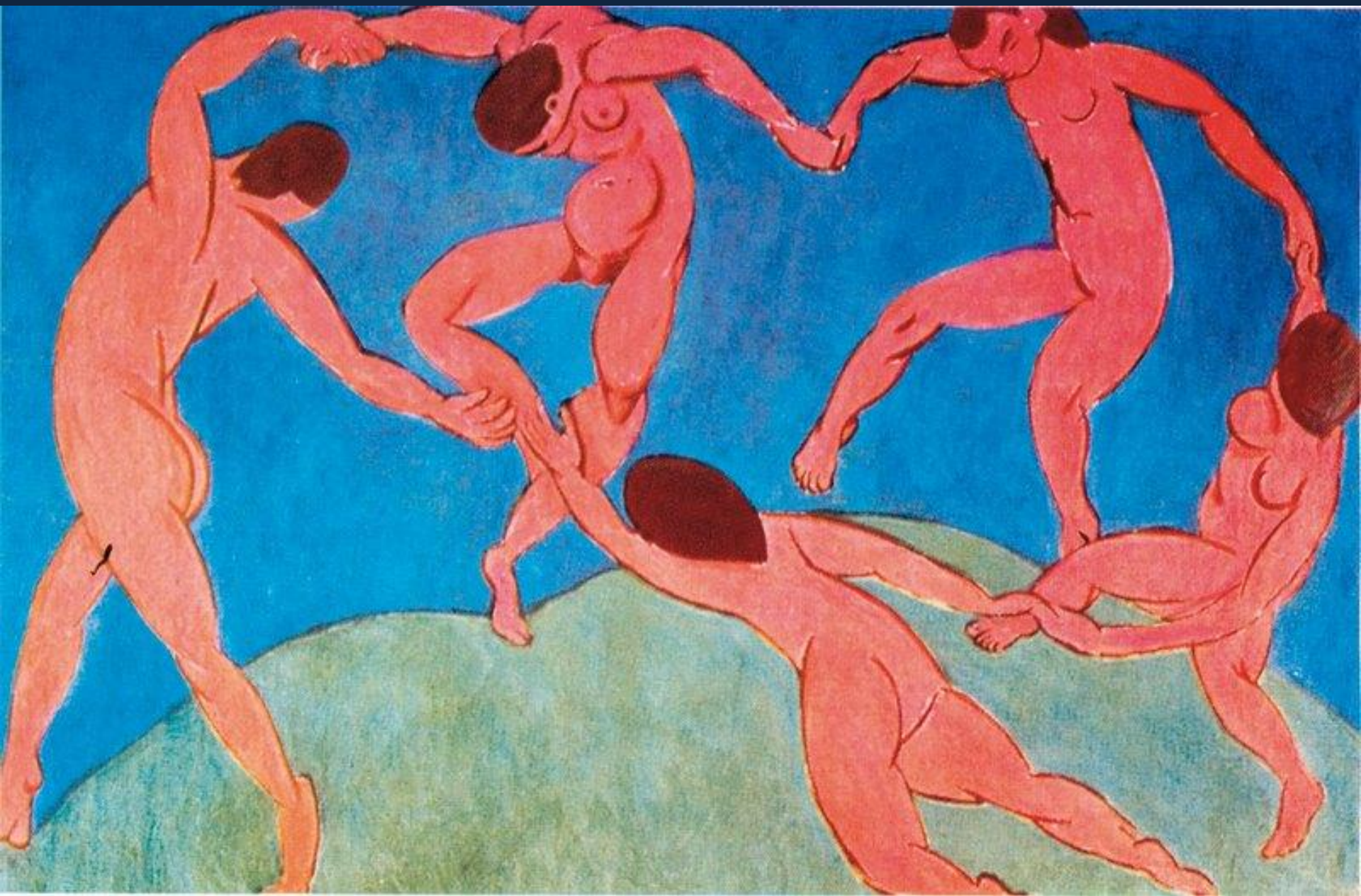
Φέρτε στο νου σας διάφορες εικόνες από την φύση και περιγράψτε μια εικόνα με ήρεμη χρωματικά αίσθηση και μια με ένταση.

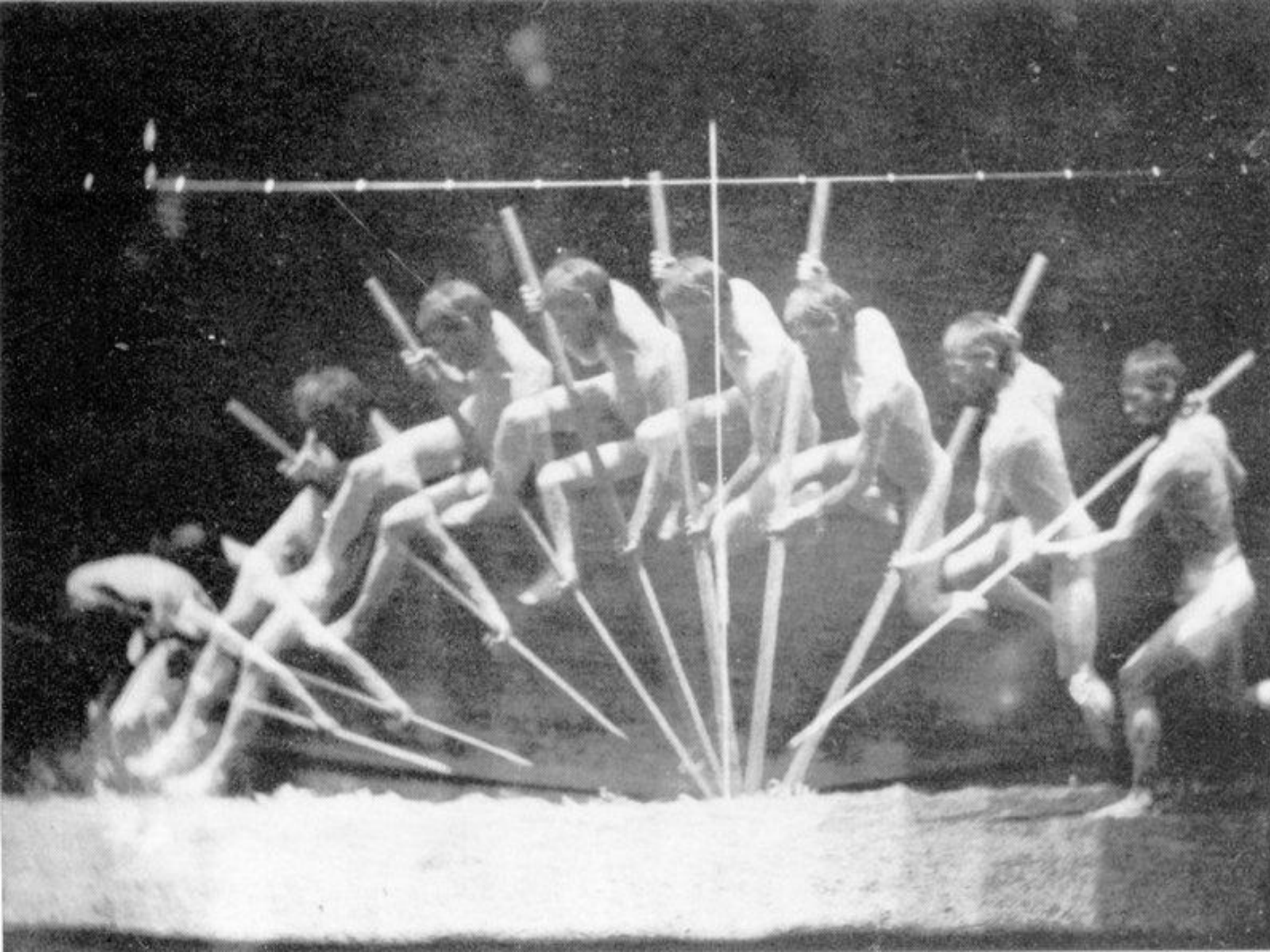
ΜΙΑ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

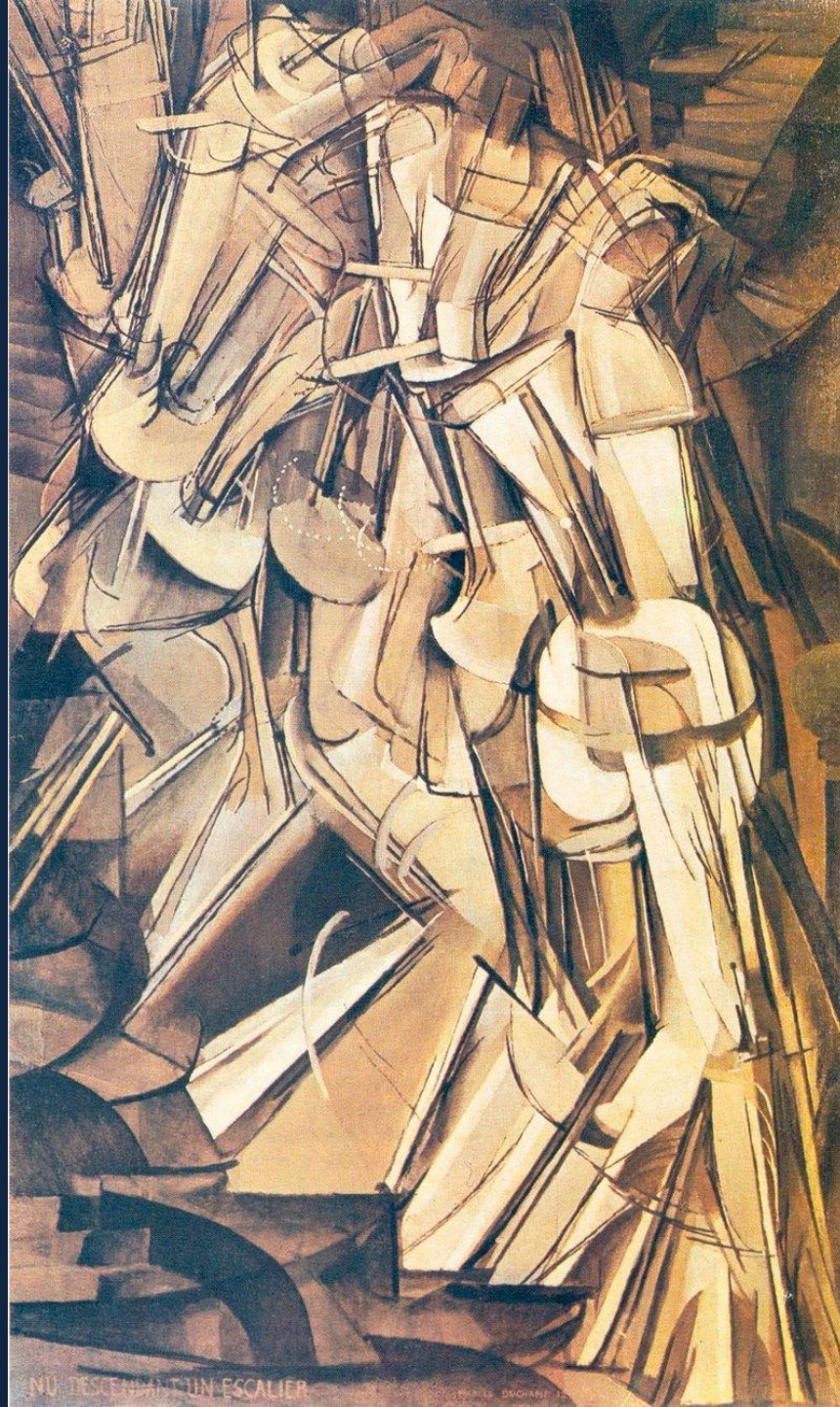

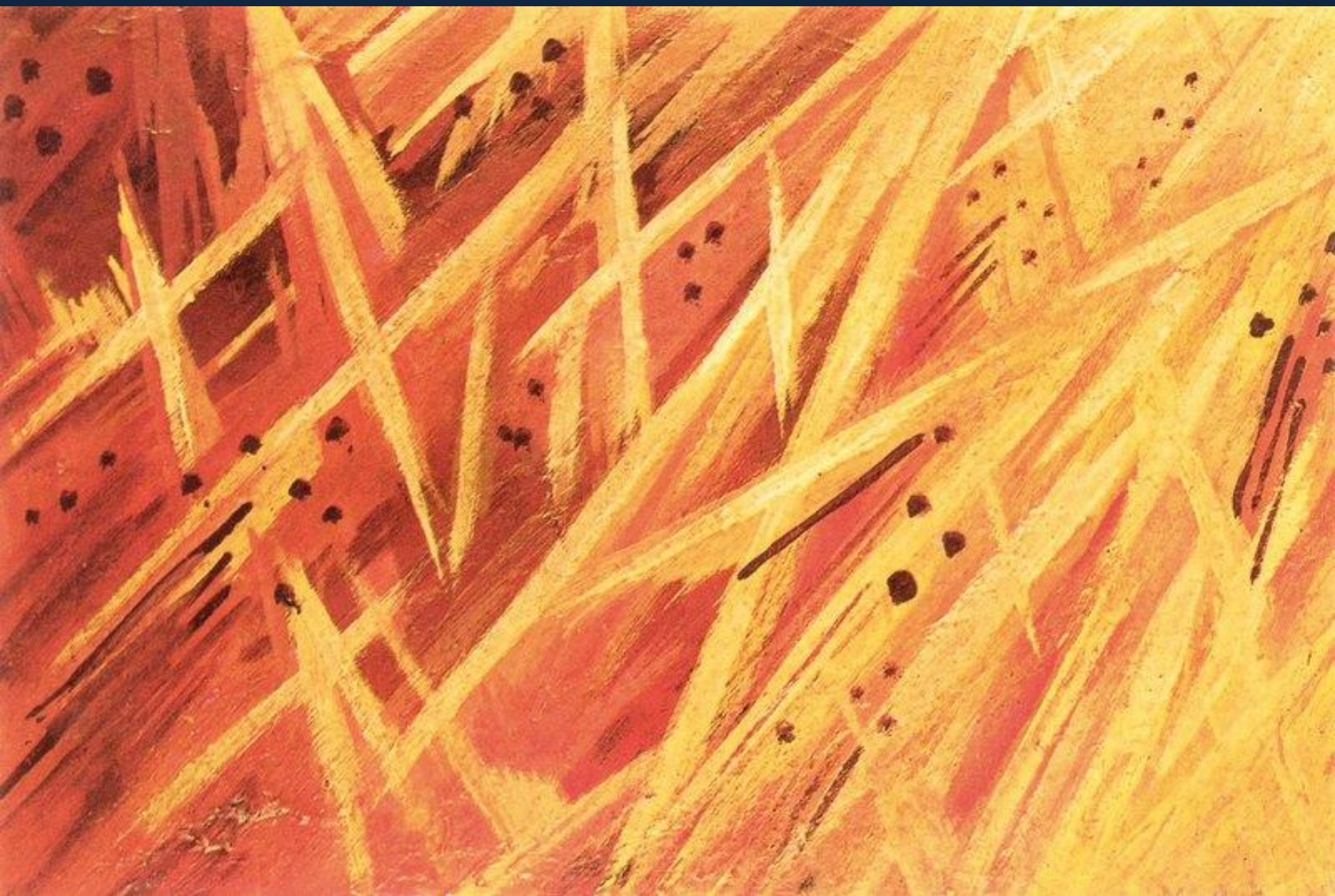

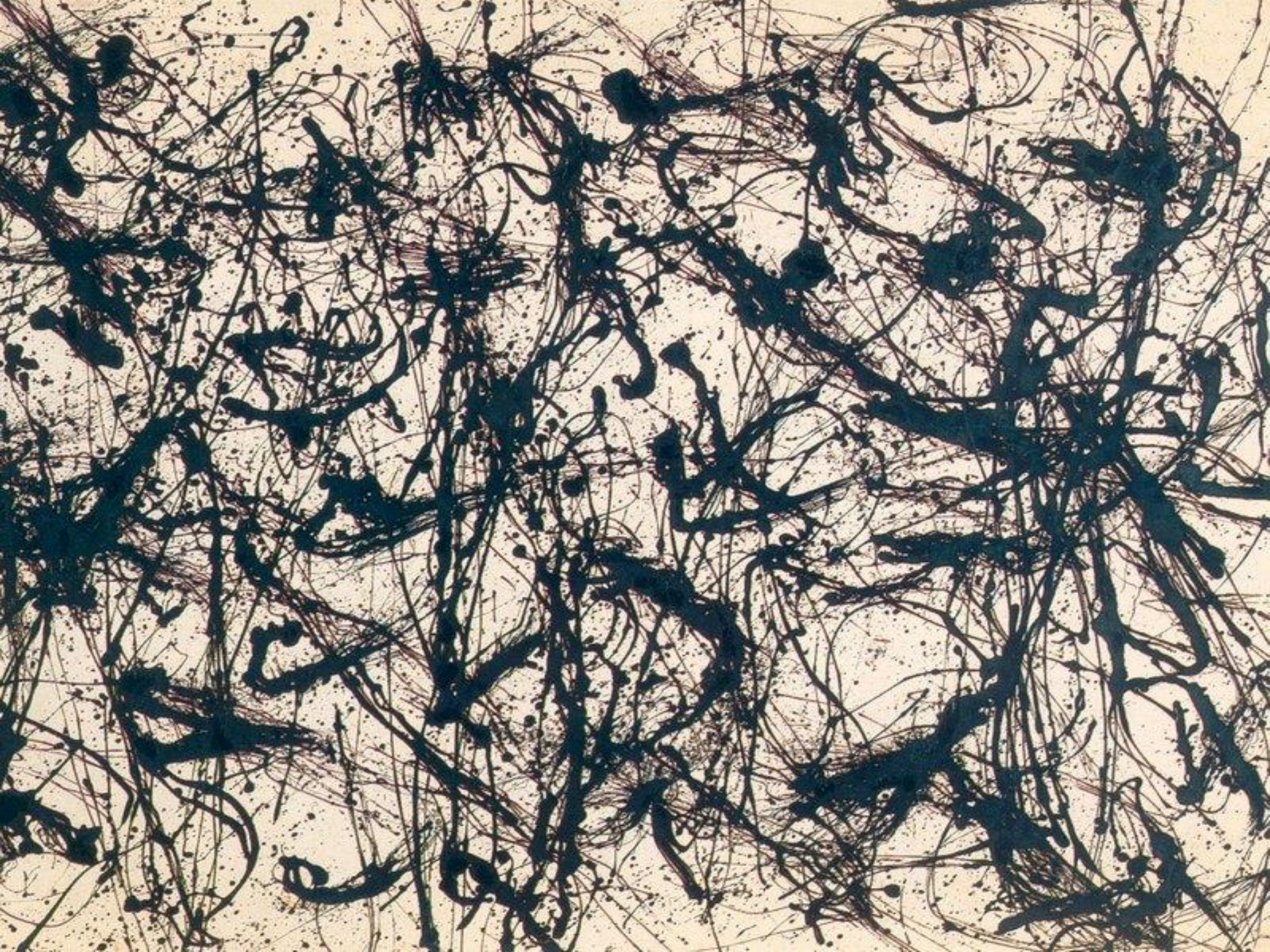

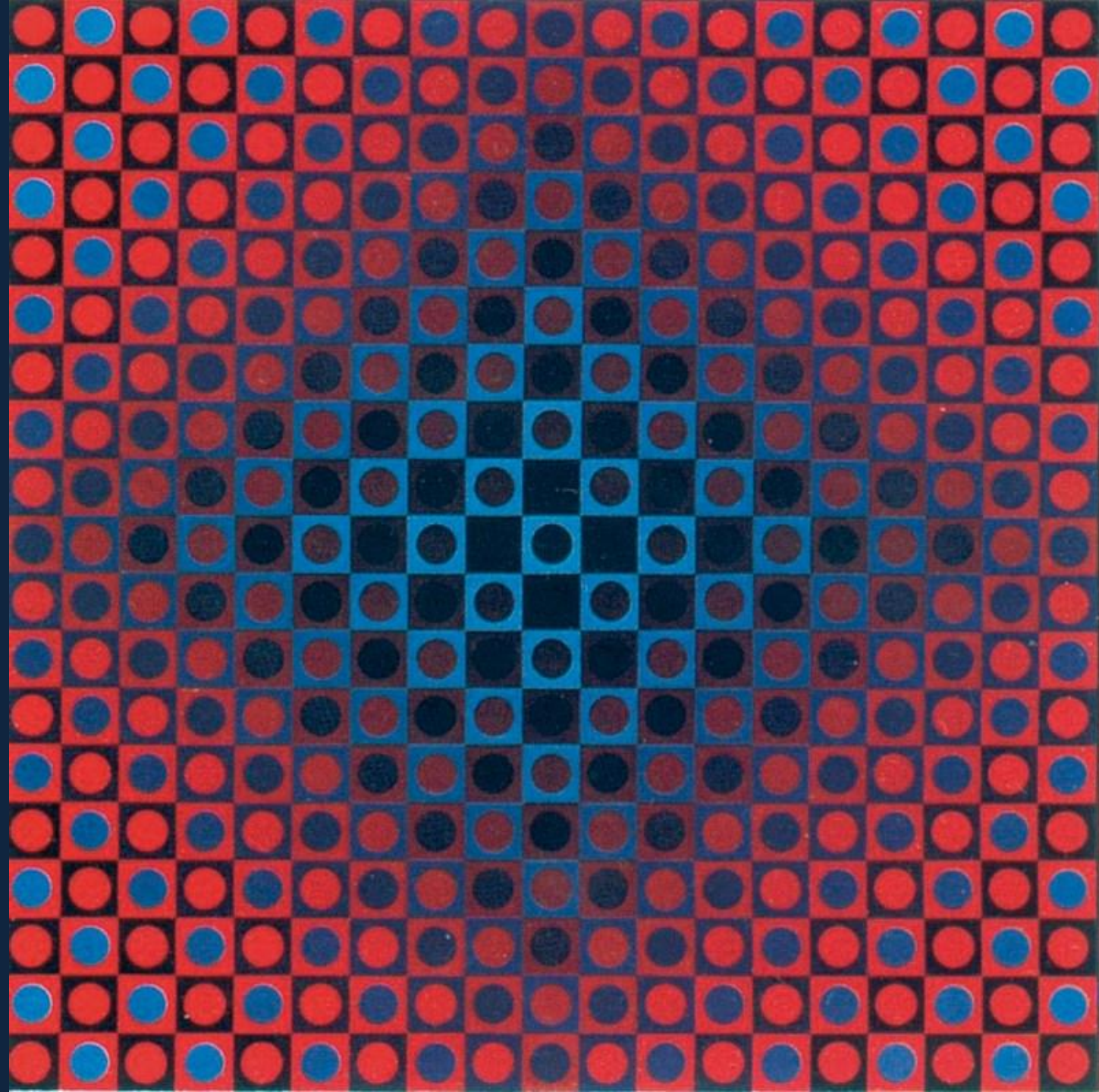

NU DESCENDANT UN ESCALIER

PABLO PICASSO 1911

ΤΕΛΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

ΚΑΛΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ